

6 Migrace

Objem zahraniční migrace byl v roce 2024 třetím rokem v řadě vysoký. Přistěhovalých do Česka bylo zásluhou pohybu ukrajinských občanů, i přes meziroční pokles, nadále více než 121 tisíc, vystěhovalých do zahraničí bylo rekordních bezmála 85 tisíc. Saldo zahraniční migrace v roce 2024 dosáhlo 36,8 tisíce. Nadále v něm převládali občané Ukrajiny (17,0 tisíce). Druhou nejpočetnější skupinou byli občané Slovenska (4,7 tisíce) a třetí občané Filipín (3,0 tisíce), stejně jako o rok dříve. V rámci vnitřní migrace bylo evidováno 290,6 tisíce stěhování mezi obcemi, nejvíce od vzniku samostatné České republiky.

Z pohledu zahraniční migrace⁴⁵ je Česká republika tradičně ziskovou zemí. Během posledních deseti let nebylo ani jednou saldo zahraničního stěhování záporné (naposledy se tak stalo roku 2013 a předtím v roce 2001). V roce 2015 přibýlo stěhováním 16,0 tisíce obyvatel, poté migrační přírůstek postupně vzrostl – do roku 2019 na 44,3 tisíce, resp. po dočasném poklesu v roce 2020 až na 50,0 tisíce v roce 2021. Od roku 2022 statistiku zahraniční migrace silně ovlivňuje probíhající válka na Ukrajině, neboť Česko je jednou ze zemí, kam uprchlíci odcházejí nejčastěji. V roce 2022 přírůstek obyvatel zahraničním stěhováním skokově vzrostl na téměř 330 tisíc, o rok později dosáhl 94,7 tisíce. V roce 2024 převyšoval počet přistěhovalých vystěhovalé o 36 845 osob, meziročně o 57,8 tisíce (o 61 %) méně. Výrazné snížení salda, až pod úroveň průměru z posledních pěti let před vypuknutím války na Ukrajině (37,6 tisíce), bylo primárně odrazem vysokého počtu vystěhovalých.

Počet přistěhovalých ze zahraničí byl v roce 2024 třetí nejvyšší v poválečné historii, když bylo registrováno celkem 121 823 osob s nově platným pobytem v Česku. Více jich bylo pouze v předešlých dvou letech: 349,5 tisíce v roce 2022 (mimořádně vysoké číslo odráželo přílivovou vlnu uprchlíků po vypuknutí války na Ukrajině) a 141,3 tisíce v roce 2023. Podle údajů z Cizineckého informačního systému patřilo 65 % přistěhovalých v roce 2024, tj. téměř dvě třetiny, k osobám s udělenou dočasnou ochranou (v předcházejících dvou letech to bylo ještě více). Ve srovnání s průměrem z let 2015–2021 zůstal počet přistěhovalých v roce 2024 více jak dvojnásobný. Mezi lety 2015 a 2021 přitom počet přistěhovalých s jedinou výjimkou (v roce 2020⁴⁶) každoročně rostl, když nejnižší – 34,9 tisíce – byl v roce 2015 a nejvyšší – 69,2 tisíce – byl v roce 2021.

Ukončení registrovaného pobytu v Česku bylo v průběhu roku 2024 evidováno celkem u 84 978 osob. Šlo o nový nejvyšší počet vystěhovalých od odsunu německého obyvatelstva po 2. světové válce, téměř dvojnásobný ve srovnání s rokem 2023 (46,6 tisíce). Zvýšené počty vystěhovalých v posledních dvou letech úzce souvisí s vysokým počtem příchozích z válkou zasažené Ukrajiny v letech 2022 a 2023, když část z nich si ve stanoveném termínu (do konce března) nepožádala o prodloužení dočasné ochrany, popř. se nedostavila (do konce září) k vyznačení vízového štítku do cestovního dokladu, čímž jim byla automaticky ukončena platnost pobytu v ČR⁴⁷. V třídění do měsíců⁴⁸ tak lze sledovat mimořádně vysoký počet vystěhovalých v březnu 2024 a výrazně nadprůměrný i v září a říjnu 2024. V roce 2024 tvořily osoby s udělenou dočasnou ochranou tři čtvrtiny vystěhovalých, v roce 2023 šlo o necelou polovinu. V letech 2015–2021 byly celkové počty vystěhovalých mnohem nižší, pohybovaly se v intervalu 17,4–28,7 tisíce. Nejvyšší počet příslušící roku 2020 částečně odráží novelizaci zákona o pobytu cizinců (zákonem č. 176/2019 Sb.), která upravila platnost potvrzení o přechodném pobytu na území ČR, resp. osvědčení o registraci, na dobu 10 let, a v jejímž důsledku začal být občanům EU a jejich rodinným příslušníkům, kteří si nepožádali o nové osvědčení o registraci, ukončován pobyt.

⁴⁵ Údaje o stěhování přebírá Český statistický úřad ze dvou informačních systémů spravovaných Ministerstvem vnitra. Zdrojem dat o stěhování českých občanů je Informační systém evidence obyvatel (ISEO), pro data o stěhování cizích státních občanů pak Cizinecký informační systém (CIS).

⁴⁶ Nižší počet imigrantů v roce 2020 z velké části souvisel s protiepidemickými opatřeními proti šíření covidu-19 (omezenou možností stěhování).

⁴⁷ Blíže informace o podmínkách udělení a zachování dočasné ochrany lze najít na <https://frs.gov.cz/docasna-ochrana/>.

⁴⁸ Měsíční počty jsou zveřejněny v časových řadách na [DataStat: Tabulka Počet a pohyb obyvatel od roku 1992 - měsíční absolutní údaje](#).

Tab. 6.1 Zahraniční migrace podle pohlaví v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022 ¹⁾	2023	2024
Celkem							
Přistěhovalí	34 922	65 571	55 661	69 201	349 548	141 263	121 823
Vystěhovalí	18 945	21 301	28 734	19 232	19 806	46 591	84 978
Saldo zahraničního stěhování	15 977	44 270	26 927	49 969	329 742	94 672	36 845
Objem zahraničního stěhování	53 867	86 872	84 395	88 433	369 354	187 854	206 801
Muži							
Přistěhovalí	19 022	39 904	32 914	41 414	146 480	68 124	60 898
Vystěhovalí	10 502	12 348	19 484	12 198	12 315	22 917	34 650
Saldo zahraničního stěhování	8 520	27 556	13 430	29 216	134 165	45 207	26 248
Objem zahraničního stěhování	29 524	52 252	52 398	53 612	158 795	91 041	95 548
Ženy							
Přistěhovalí	15 900	25 667	22 747	27 787	203 068	73 139	60 925
Vystěhovalí	8 443	8 953	9 250	7 034	7 491	23 674	50 328
Saldo zahraničního stěhování	7 457	16 714	13 497	20 753	195 577	49 465	10 597
Objem zahraničního stěhování	24 343	34 620	31 997	34 821	210 559	96 813	111 253
Podíl mužů (%)							
Přistěhovalí	54,5	60,9	59,1	59,8	41,9	48,2	50,0
Vystěhovalí	55,4	58,0	67,8	63,4	62,2	49,2	40,8
Saldo zahraničního stěhování	53,3	62,2	49,9	58,5	40,7	47,8	71,2
Objem zahraničního stěhování	54,8	60,1	62,1	60,6	43,0	48,5	46,2

¹⁾ Do statistiky zahrnuti pouze ti migranti, kteří naplnili statistickou definici obyvatele Česka. V případě uprchlíků šlo (pouze) o ty osoby, které měly platnou dočasnou ochranu v Česku ke konci roku 2022 a zároveň do konce března 2023 požádaly o její prodloužení. Osoby, které si do tohoto termínu o prodloužení dočasné ochrany nepožádaly, nebyly zahrnuty ani do přistěhovalých, ani do vystěhovalých.

Zahraniční migrace podle pohlaví

V roce 2024 si nový pobyt v Česku registrovalo celkem 60 898 mužů a 60 925 žen. Poměr mužů a žen mezi přistěhovalými ze zahraničí do Česka byl tak v podstatě vyrovnaný (ženy převažovaly jen drobně). Meziročně počet přistěhovalých klesl u mužů o 11 % a u žen o 17 %, ale v obou případech šlo stále o výrazně vyšší čísla než před rokem 2022. Ženy měly větší zastoupení mezi přistěhovalými i v letech 2022 a 2023 (58,1 % a 51,8 %), naopak v období let 2015–2021 každoročně ze zahraničí přicházelo více mužů (54,5–60,9 %) než žen. Změna ve složení přistěhovalých podle pohlaví před rokem 2022 a od roku 2022 odráží odlišný nejčastější důvod imigrace – dříve šlo převážně o pracovní migraci, nyní jde o uprchlíky před válkou.

Mezi vystěhovalými v roce 2024 bylo 34 650 mužů a 50 328 žen. Meziročně počet vystěhovalých stoupl u mužů na 1,5násobek a u žen na více než 2násobek a v obou případech představoval historické maximum tohoto století. Ženy tvořily rekordní 59,2% podíl na emigrantech. Převaha žen v tomto toku byla zaznamenána také v roce 2023, ale pouze z 50,8 %, zatímco v letech 2015–2022 bylo každoročně mezi vystěhovalými více mužů (54,0–67,8 %)⁴⁹ než žen. Posílení váhy žen v posledních dvou letech jednoznačně odráží nedávnou změnu struktury přistěhovalých podle pohlaví a vysoké zastoupení uprchlíků mezi vystěhovalými.

V celkovém téměř 37tisícovém saldu zahraniční migrace bylo 26 248 mužů a 10 597 žen. Ve srovnání s obdobím let 2015–2021 bylo saldo zahraniční migrace v roce 2024 u mužů mírně nadprůměrné, zatímco v případě žen podprůměrné, resp. nejnižší od roku 2017 (v důsledku vysokého počtu vystěhovalých). Podíl mužů v saldu migrace v roce 2024 dosáhl rekordních 71,2 % a byl minimálně o 9 p. b. vyšší než v jiných letech posledního desetiletí. V letech 2015–2019 a 2021 představovali muži v saldu migrace 53,3–62,2 %, zatímco v letech 2020, 2022 a 2023 to bylo pouze 40,7–49,9 %, tj. v saldu migrace bylo naopak více žen.

⁴⁹ U vystěhovalých, na rozdíl od přistěhovalých, platila převaha mužů ještě roku 2022, neboť uprchlická vlna statistiku emigrace v roce 2022 ještě neovlivnila (viz poznámka pod tabulkou 6.1).

Zahraniční migrace podle věku

Věkové složení migrantů se v roce 2024 meziročně výrazně nezměnilo. Z pohledu pětiletých věkových skupin bylo mezi **přistěhovalými** opět jednoznačně nejvíce osob ve věkové skupině 15–19 let (18,6 tisíce; 15 % úhrnu). Druhou nejpočetnější skupinu tentokrát tvořili 25–29letí (13,2 tisíce; 11 %), zatímco o rok dříve 35–39letí. Více než 10% podíl na přistěhovalých měly v roce 2024 ještě věkové skupiny 30–34 let (12,6 tisíce) a 35–39 let (12,1 tisíce). Ve věku od 15 do 45 let byly dohromady téměř dvě třetiny přistěhovalých, přičemž celá hlavní věková skupina osob potenciálně produktivního věku 15–64 let pokrývala 82,3 % imigrantů. Podíl dětí do 15 let byl 13,6 % a zastoupení seniorů bylo 4,1%. V absolutním počtu přistěhovalých v téměř všech pětiletých věkových skupinách (zakončeno skupinou 80+ let) oproti roku 2023 ubylo, nicméně bylo jich stále výrazně více než v letech před vypuknutím války na Ukrajině. Nejvýrazněji, o více než jednu pětinu, meziročně poklesl počet přistěhovalých z řad čtyřicátníků a padesátníků. Meziroční nárůst přistěhovalých však zaznamenaly skupiny seniorského věku 65–69 až 75–79 let.

Tab. 6.2 Přistěhovalí podle věku v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	34 922	65 571	55 661	69 201	349 548	141 263	121 823
v tom: 0–4	3 118	2 656	1 862	2 014	21 391	6 216	5 618
5–9	1 251	1 953	1 635	1 821	28 042	6 294	5 294
10–14	1 130	1 591	1 330	1 684	27 878	6 577	5 665
15–19	4 229	5 410	4 492	5 518	35 594	18 874	18 611
20–24	5 087	9 145	6 881	8 684	30 478	13 251	11 356
25–29	5 953	11 810	10 087	11 832	33 598	14 316	13 181
30–34	4 328	9 983	8 597	10 388	35 335	14 701	12 648
35–39	2 916	7 384	6 477	8 555	36 434	14 903	12 107
40–44	2 074	5 807	5 018	6 548	30 081	13 138	10 241
45–49	1 601	4 359	3 814	5 236	23 644	10 700	8 002
50–54	1 149	2 548	2 405	3 193	16 170	7 856	6 079
55–59	712	1 388	1 402	1 716	10 104	4 798	3 740
60–64	518	653	719	864	9 672	4 965	4 243
65–69	397	375	409	463	5 493	2 460	2 511
70–79	336	390	413	482	4 475	1 780	2 115
80+	123	119	120	203	1 159	434	412
Podíl (%) věkové skupiny: 0–14	15,7	9,5	8,7	8,0	22,1	13,5	13,6
15–64	81,8	89,2	89,6	90,4	74,7	83,2	82,3
65+	2,5	1,3	1,7	1,7	3,2	3,3	4,1
Průměrný věk přistěhovalých ¹⁾	28,4	31,1	32,0	32,5	30,3	32,6	32,0

¹⁾ výpočet z absolutních počtů přistěhovalých podle jednotek věku

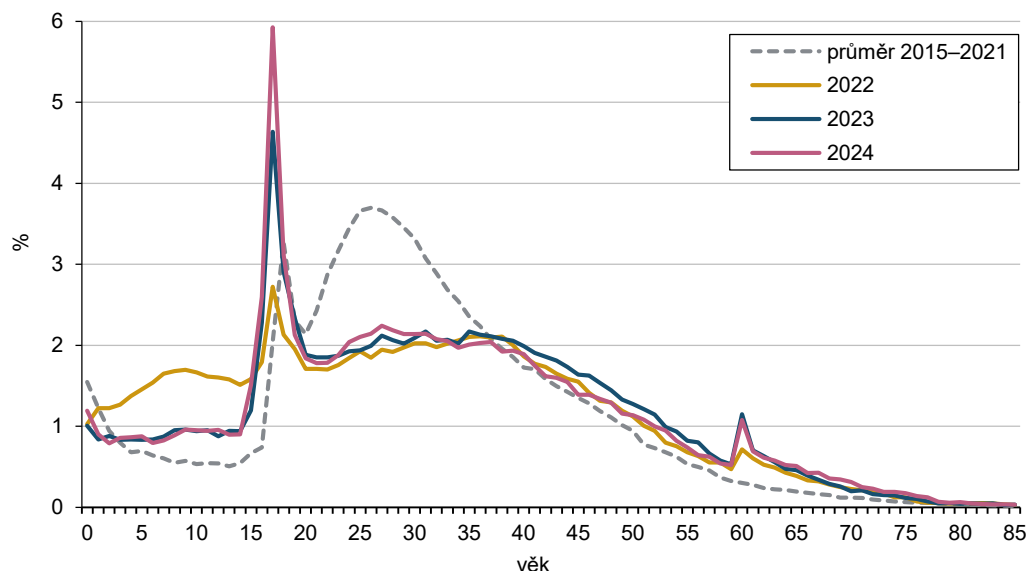
Pozn.: Barvou a tučně jsou označeny nejvyšší počty v daném roce.

Před rokem 2022, resp. v období 2015–2021, byly mezi přistěhovalými ze zahraničí do Česka každoročně nejčastěji osoby ve věku 25–29 let (absolutně 6,0–11,8 tisíce ročně), tvořící v celkovém úhrnu téměř pětinu. Na dalších místech pak šlo o osoby ve věku 30–34 a 20–24 let. Mezi 15 a 45 lety bylo každoročně 70–76 % přistěhovalých, celá skupina osob produktivního věku zahrnovala 82–90 % imigrantů. Podíl dětí do 15 let věku měl klesající tendenci od 15,7 % do 8,0 % a zastoupení seniorů (65+ let) bylo pouze 1,3–2,5%. Ke změně věkové skladby přistěhovalých došlo v roce 2022, kdy začali proudit do Česka uprchlíci z Ukrajiny. Výrazně se snížila (z 90 na 75 %) váha osob produktivního věku 15–64 let, a to zejména na konto vyššího podílu dětí, který v roce 2022 přesáhl dokonce jednu pětinu, v dalších dvou letech pak byl 14%. Posílilo se i zastoupení seniorů, i když zůstalo proti jiným věkovým skupinám nízké (tab. 6.2).

Detailnější pohled (obr. 6.1) ukazuje, že aktuálně nejpočetnější věková skupina přistěhovalých 15–19 let v letech 2022 až 2024 těžila zejména z vysokého počtu imigrantů ve věku 17 let. V roce 2024 nově registrovalo pobyt v Česku 7,2 tisíce 17letých, zatímco druhý nejvyšší počet, který připadl na 18leté, byl

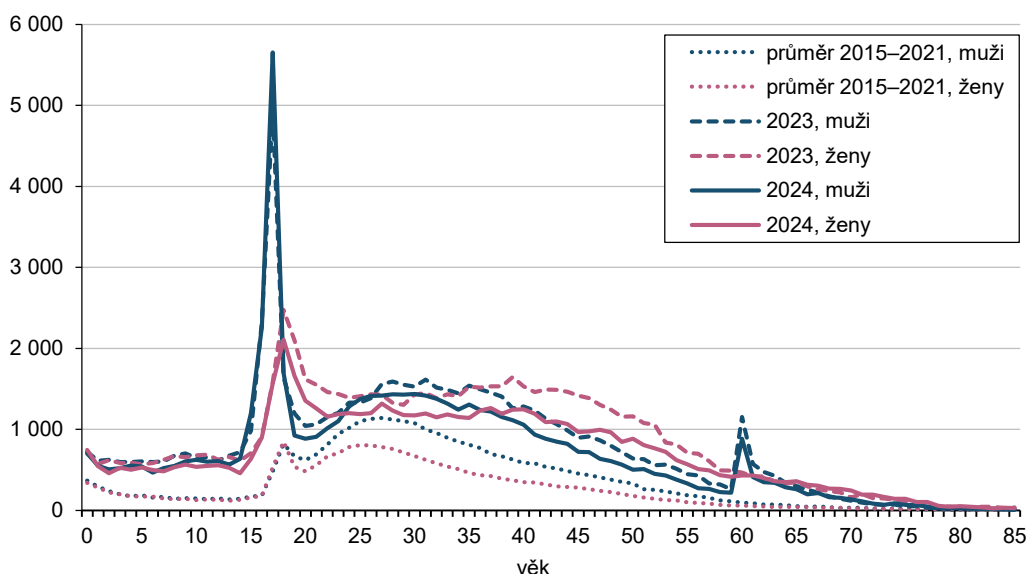
3,8 tisíce a třetí nejvyšší byl 3,2 tisíce pro věk 16 let. V letech 2015–2021 přitom v rámci 15–19letých bylo nejvíce přistěhovalých ve věku 18 let a (s výjimkou roku 2015) šlo pouze o lokální vrchol. Celkového vrcholu tehdy nabývaly počty přistěhovalých mezi věkem 25 a 29 let, zatímco v posledních třech letech jsou počty přistěhovalých v širokém rozpětí cca od 20 do 40 let obdobné. Stejně tak si byly v letech 2023 a 2024 blízké i počty přistěhovalých dětí v jednotlivých věcích. Věkový profil přistěhovalých během let 2022–2024 je dále specifický skokovým zvýšením podílu imigrantů ve věku 60 let (oproti věku 59 let), resp. vyšším zastoupením osob 60letých a starších.

Obr. 6.1 Přistěhovalí podle věku v letech 2015–2024 (%)

Z rozložení celkových počtů přistěhovalých podle věku na muže a ženy (obr. 6.2) je zřejmé, že oba skokové nárůsty podílu přistěhovalých – jak ve věku 17, tak 60 let – pramenily ze složení přistěhovalých mužů. U žen byl počet přistěhovalých nejvyšší ve věku 18 let a ve věku 60 let k žádnému vychýlení nedocházelo. Zatímco před rokem 2022 bylo výjimečné, aby mezi přistěhovalými v určitém věku převažovaly ženy nad muži, v roce 2024 toto platilo pro většinu skupin přistěhovalých stejného věku. Více mužů než žen bylo nadále zaznamenáno téměř ve všech dětských věcích, ale pak již pouze ve věku 15–17 let, 24–36 let, 60 a 90 let.

Obr. 6.2 Přistěhovalí podle pohlaví a věku v letech 2015–2021, 2023 a 2024

Mezi **vystěhovalými** měly z pohledu pětiletých věkových skupin v roce 2024 největší zastoupení ty osoby, které byly ve věku 35–39 let (8,6 tisíce; 10,1% podíl), jen mírně nižší (9,0–9,4%) pak osoby z věkových skupin 40–44, 30–34 a 20–24 let. O rok dříve připadlo maximum na věkovou skupinu 30–34 let. Vystěhovalí ve věku 25–29 let, kteří představovali nejsilnější skupinu vystěhovalých v roce 2022 i v průměru z let 2015–2021, byli v roce 2024 až na šestém místě, za skupinou 15–19letých vystěhovalých na pátém místě. Ve věku mezi 15. a 45. rokem bylo celkem 54,8 % vystěhovalých (meziročně o 5,6 p. b. méně) a celá hlavní věková skupina produktivního věku zahrnovala 79,9 % (o rok dříve 81,4 %). Zastoupení dětí do 15 let věku zůstalo meziročně neměnné na 14,7 % a ve srovnání s předcházejícím lety výrazně vyšší. Podíl seniorů od 65 let výše se mezi vystěhovalými v roce 2024 meziročně zvýšil o 1,5 p. b. na 5,4 %. Absolutní počet seniorů s ukončeným pobytem v Česku mezi roky 2023 a 2024 vzrostl na 2,5násobek, resp. na 4,6 tisíce (valnou většinou šlo o uprchlíky).

Rekordní úhrnný počet vystěhovalých v roce 2024 byl odrazem nárůstu počtu osob s ukončeným pobytem v Česku ve všech pětiletých věkových skupinách (poslední 80+ let) meziročně minimálně o dvě pětiny (tab. 6.3). Jednalo se přitom již o druhý rok v řadě, kdy se počty vystěhovalých výrazně zvýšily. V porovnání s průměrem za období let 2015–2021 tak šlo v roce 2024 o počty v průměru čtyřnásobné. Relativně nejmenší mírou (na 2,7násobek) byl v tomto srovnání zvýšen počet vystěhovalých ve věku 25–29 let, naopak relativně nejvíce (na 10násobek) počet vystěhovalých ve věku 10–14 let a dále (na 7násobek) ve věku 15–19 let.

Tab. 6.3 Vystěhovalí podle věku v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	18 945	21 301	28 734	19 232	19 806	46 591	84 978
v tom: 0–4	631	695	364	324	427	1 700	2 691
5–9	842	682	467	345	515	2 524	4 485
10–14	620	582	498	303	507	2 612	5 349
15–19	1 365	961	1 000	601	832	3 299	7 281
20–24	2 399	3 015	2 841	1 916	2 476	4 858	7 656
25–29	2 363	3 286	3 312	2 372	2 978	5 178	7 188
30–34	2 447	2 963	3 417	2 325	2 939	5 305	7 842
35–39	2 230	2 499	3 541	2 690	2 412	5 170	8 577
40–44	1 679	2 025	3 017	2 578	2 016	4 313	8 030
45–49	1 238	1 558	2 722	1 846	1 669	3 630	7 050
50–54	1 028	1 023	2 449	1 330	1 211	2 710	5 931
55–59	813	822	2 022	1 073	767	1 826	4 088
60–64	562	530	1 405	767	470	1 638	4 217
65–69	317	306	792	395	248	883	2 392
70–79	280	268	694	270	241	728	1 794
80+	131	86	193	97	98	217	407
Podíl (%) věkové skupiny: 0–14	11,0	9,2	4,6	5,1	7,3	14,7	14,7
15–64	85,1	87,7	89,5	91,0	89,7	81,4	79,9
65+	3,8	3,1	5,8	4,0	3,0	3,9	5,4
Průměrný věk vystěhovalých ¹⁾	33,8	33,9	39,6	38,2	35,1	33,7	35,3

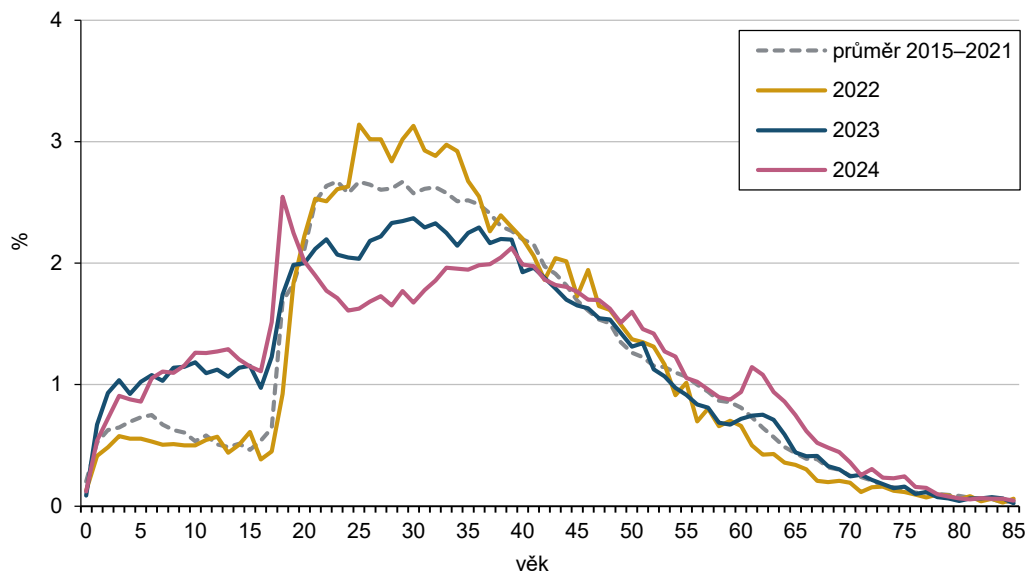
¹⁾ výpočet z absolutních počtů vystěhovalých podle jednotek věku

Pozn.: Barvou a tučně jsou označeny nejvyšší počty v daném roce.

Z pohledu pětiletých skupin se věková struktura vystěhovalých z Česka po vypuknutí války na Ukrajině nezměnila tak výrazně jako u přistěhovalých. Podobně jako v předchozích letech zůstaly nejvyšší počty vystěhovalých ve skupinách produktivního věku mezi 20. a 40., resp. 45. rokem života, dříve však mívaly tyto nejčetnější věkové skupiny emigrantů obvykle vyšší podíl na úhrnu. Poslední dva roky totiž vzrostla váha mladých mezi 10 a 20 lety věku, resp. i celková váha dětské složky.

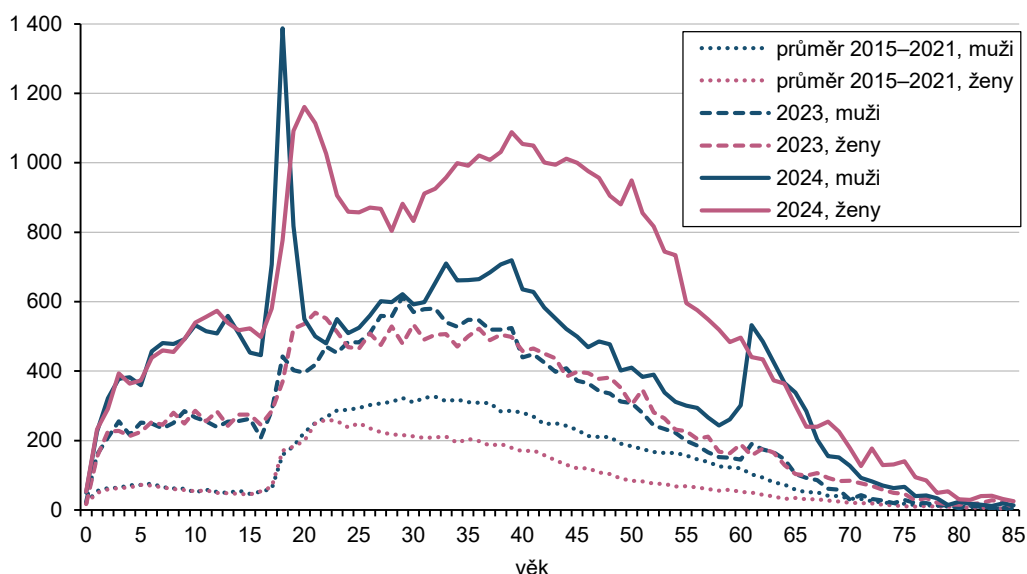
Detailní struktura vystěhovaných podle jednotek věku (obr. 6.3) byla v předchozích letech tradičně poměrně rozkolísaná a běžně nevykazovala výraznější vrchol v jednom konkrétním věku. To však neplatí pro skladbu vystěhovaných v roce 2024, kdy jednoznačně nejvíce vystěhovaných bylo ve věku 18 let. Na druhou stranu znatelně slabší bylo v celkovém úhrnu zastoupení osob mezi 21. a 40. rokem věku. Mírnější lokální vrchol byl zřejmý také ve věku 61 let. Zvýšený počet vystěhovaných po 60. roku věku (ve srovnání s mladšími věky) byl přitom viditelný i v datech z roku 2023. V obou lokálních vrcholech (ve věku 18 a 61 let) lze vidět souvislost s věkovou skladbou přistěhovaných v předešlých dvou letech.

Obr. 6.3 Vystěhovaní podle věku v letech 2015–2024 (%)

V letech 2023 a 2024 se (s výjimkou dětského věku) výrazně změnila skladba vystěhovaných podle pohlaví. Zatímco do roku 2022 cca od 20 let věku tradičně výrazně převažovali mezi vystěhovanými muži nad ženami, v roce 2023 si byly v některých věcích produktivního období počty vystěhovaných mužů a žen poměrně blízké a ve věkovém intervalu 19–23 let bylo dokonce více vystěhovaných žen než mužů. V roce 2024 pak byla převaha žen nad muži mezi emigranty, a to nemalá, zaznamenána téměř ve všech věcích produktivního i postreproduktivního věku. Více vystěhovaných mužů než žen bylo pouze ve věku 17 a 18 let a 61–66 let.

Obr. 6.4 Vystěhovaní podle pohlaví a věku v letech 2015–2024

Kladné **saldo zahraniční migrace** pro rok 2024 v celkové výši 36,8 tisíce bylo z velké části (z 31 %) tvořeno osobami ve věku 15–19 let. V této věkové skupině převažovali přistěhovalí nad vystěhovalými o 11,3 tisíce, zatímco druhé nejvyšší saldo stěhování, které příslušelo věkové skupině 25–29 let, bylo pouze 6,0 tisícové. Na třetím místě bylo saldo osob ve věku 30–34 let, které činilo 4,8 tisíce; dohromady tyto tři pětileté věkové skupiny pokrývaly 60 % celkového salda migrace. Desetiprocentní příspěvek ke kladnému saldu měly v roce 2024 ještě (každá) věkové skupiny 20–24 let (3,7 tisíce) a 35–39 let (3,5 tisíce). V předchozích dvou letech 2022 a 2023 představovaly trojici věkových skupin s nejvyšším saldem migrace skupiny 15–19, 35–39 a 30–34 let, přičemž i v roce 2023 měli mladiství ve věku 15–19 let poměrně výraznou převahu. Oproti tomu v letech 2015–2021 pravidelně nejvyšší zisky zahraničním stěhováním zajišťovala věková skupina 25–29 let a za ní se střídaly skupiny 20–24 a 30–34 let. Ve všech sledovaných věkových skupinách (tab. 6.4) saldo zahraničního stěhování v roce 2024 meziročně pokleslo, u 55–59letých až do záporné hodnoty. Ve srovnání s průměrnými hodnotami z let 2015–2021 však i přesto například ve skupinách 15–19, 65–69 a 70–79 let zůstalo saldo zahraničního stěhování více jak trojnásobné.

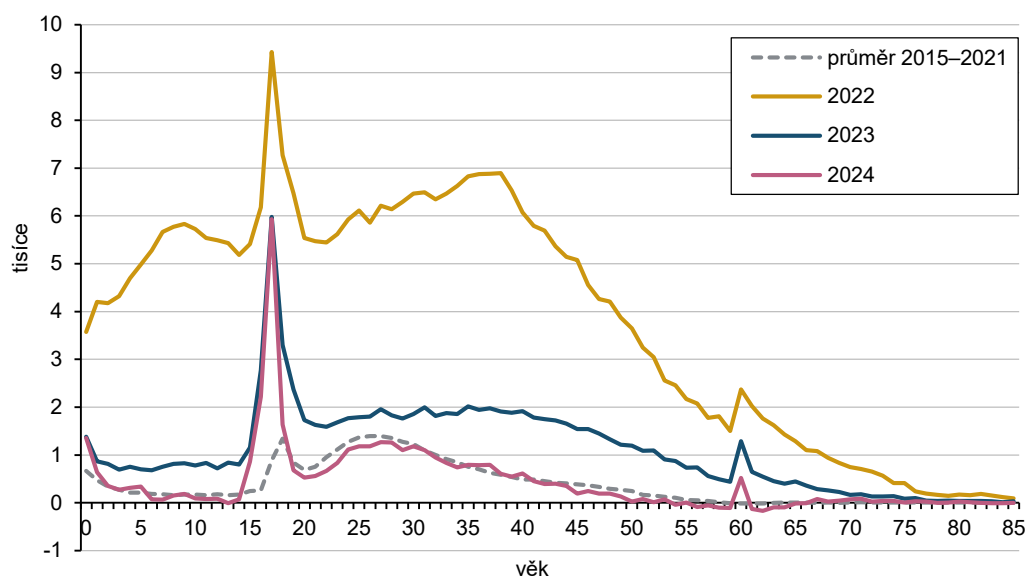
Tab. 6.4 Saldo zahraničního stěhování podle věku v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	15 977	44 270	26 927	49 969	329 742	94 672	36 845
v tom: 0–4	2 487	1 961	1 498	1 690	20 964	4 516	2 927
5–9	409	1 271	1 168	1 476	27 527	3 770	809
10–14	510	1 009	832	1 381	27 371	3 965	316
15–19	2 864	4 449	3 492	4 917	34 762	15 575	11 330
20–24	2 688	6 130	4 040	6 768	28 002	8 393	3 700
25–29	3 590	8 524	6 775	9 460	30 620	9 138	5 993
30–34	1 881	7 020	5 180	8 063	32 396	9 396	4 806
35–39	686	4 885	2 936	5 865	34 022	9 733	3 530
40–44	395	3 782	2 001	3 970	28 065	8 825	2 211
45–49	363	2 801	1 092	3 390	21 975	7 070	952
50–54	121	1 525	-44	1 863	14 959	5 146	148
55–59	-101	566	-620	643	9 337	2 972	-348
60–64	-44	123	-686	97	9 202	3 327	26
65–69	80	69	-383	68	5 245	1 577	119
70–79	56	122	-281	212	4 234	1 052	321
80+	-8	33	-73	106	1 061	217	5
Podíl (%) věkové skupiny: 0–14	21,3	9,6	x	9,1	23,0	12,9	11,0
15–64	77,9	89,9	x	90,1	73,8	84,1	87,8
65+	0,8	0,5	x	0,8	3,2	3,0	1,2

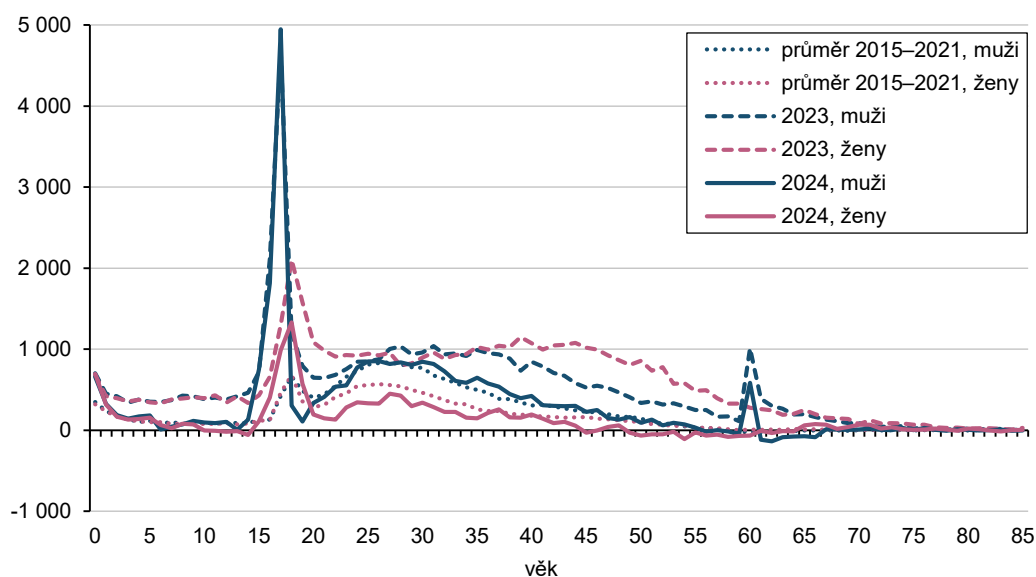
Pozn.: Barvou a tučně jsou označeny nejvyšší počty v daném roce.

Z pohledu rozložení salda do tří základních věkových skupin k významné meziroční změně, jako mezi lety 2021 a 2022, v roce 2024 nedošlo. Na dětskou složku 0–14 let připadlo 11,0 % (o 1,9 p. b. méně než o rok dříve), na produktivní věk 15–64 let 87,8 % (o 3,7 p. b. více) a na seniory 65+ let 1,2 % salda (o 1,8 p. b. méně). Rozložení z roku 2024 bylo podobné i struktuře salda pro období 2015–2021 (největší rozdíl v p. b. byl +0,9 v případě seniorů).

Detailnější pohled na jednotlivé věky (obr. 6.5) dokládá, že věkový profil salda zahraničního stěhování zůstal podobný roku 2023 a ve většině věků se jeho hodnoty pro rok 2024 přiblížily průměrným hodnotám salda z období let 2015–2021. Výrazněji vyšší zůstalo u nejmladších dětí před dosažením jednoho roku věku a zejména u mladistvých ve věku 15–17 let a ve věku 60 let. Záporné bylo saldo zahraniční migrace v intervalu věků 56–59 a 61–66 let, dále ve věku 13 a 54 let a v některých věcích nad 80 let.

Obr. 6.5 Saldo zahraničního stěhování podle věku v letech 2015–2024

V dětském věku bývá saldo zahraničního stěhování rozloženo do dvou skupin podle pohlaví poměrně rovnoměrně. V roce 2024 to bezesporu platilo pro mladší dětské věky, u 10–14 letých bylo v případě chlapců kladné, ale u děvčat lehce záporné. Nůžky se rozvírají u mladistvých na prahu dospělosti, v posledních třech letech ovšem různým tempem. Zatímco v úhrnu za období let 2015–2021 bylo ve věku 15 a 16 let ještě u mužů a žen saldo zahraniční migrace podobné, ve věku 17 a 18 let mírně vyšší pro ženy a od věku 19 let až cca do 50 let naopak mnohem vyšší u mužů, v roce 2022 došlo ke změně. V důsledku uprchlické vlny z Ukrajiny byla nově ve věku 17 let zaznamenána výrazná převaha salda mužů a na druhou stranu od věku 18 let až po věky seniorské, s jedinou výjimkou 60 let, bylo vyšší saldo stěhování u žen než u mužů. V roce 2023 se zisky mužů a žen zahraničním stěhováním vzájemně přiblížily, nadále ve většině věků (18+) bylo vyšší na straně žen, pouze ve věcích 27–33 a 60–63 let v delším intervalu saldo mužů převyšovalo saldo žen. Rok 2024 se převahou mužů/žen v saldu zahraniční migrace v mnohých ohledech podobal průměru z let 2015–2021. Ve většině produktivních věků bylo vyšší u mužů, po vzoru předchozích dvou let ale zůstala markantní převaha mužů v saldu pro věk 17 let a naopak převaha žen v saldu pro věky 18 a 19 let. Vyšší saldo měly ženy než muži také ve většině seniorských věků od 61 let výše.

Obr. 6.6 Saldo zahraničního stěhování podle pohlaví a věku v letech 2015–2024

Zahraniční migrace podle státního občanství migrantů

Skladba přistěhovaných podle státního občanství se v posledním desetiletí významně neměnila. Od roku 2017 představují nejpočetnější skupinu občané Ukrajiny (v letech 2015 a 2016 byli druzí). Jejich váha mezi imigranty významně rostla již v letech 2017–2021 (z 15 % v roce 2016 na 46 % v roce 2021) a poslední tři roky, v důsledku války na Ukrajině, celému imigračnímu proudu jednoznačně dominují (tab. 6.5). V roce 2024 mělo ukrajinské občanství 69 % přistěhovaných, o rok dříve to bylo 75 % a v roce 2022 dokonce 89 %. V absolutním počtu přišlo v roce 2024 ze zahraničí do Česka 84,1 tisíce občanů Ukrajiny (tab. 6.6). Meziročně to sice bylo o 21,9 tisíce (o pětinu) méně, stále však šlo o výrazně vyšší hodnotu než před rokem 2022. Třetím rokem platilo, že mezi přistěhovanými Ukrajinci převažovaly ženy nad muži (v roce 2024 šlo o 45,9 tisíce žen a 38,2 tisíce mužů), zatímco v dřívějších letech tomu bylo naopak.

Tab. 6.5 Podíl nejčtenějších státních občanství¹⁾ v proudech zahraniční migrace v letech 2015 a 2019–2024

Proud a pořadí občanství		2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Přistěhovalí:	1.	SK - 19 %	UA - 35 %	UA - 38 %	UA - 46 %	UA - 89 %	UA - 75 %	UA - 69 %
	2.	UA - 16 %	SK - 9 %	SK - 13 %	SK - 10 %	SK - 2 %	SK - 5 %	SK - 6 %
	3.	CZ - 10 %	RU - 7 %	RU - 6 %	RU - 5 %	RU - 1 %	PH - 2 %	PH - 3 %
	4.	RU - 8 %	CZ - 3 %	CZ - 3 %	CZ - 3 %	IN - 1 %	IN - 1 %	VN - 2 %
	5.	RO - 4 %	RO - 3 %	RO - 3 %	VN - 2 %	VN - 1 %	VN - 1 %	IN - 2 %
Vystěhovalí:	1.	CZ - 21 %	UA - 21 %	UA - 18 %	SK - 26 %	UA - 30 %	UA - 66 %	UA - 79 %
	2.	UA - 17 %	CZ - 18 %	SK - 15 %	UA - 20 %	CZ - 15 %	CZ - 6 %	CZ - 3 %
	3.	RU - 11 %	RU - 7 %	CZ - 7 %	CZ - 5 %	RU - 7 %	RU - 3 %	SK - 3 %
	4.	VN - 8 %	SK - 6 %	GB - 7 %	RU - 5 %	SK - 4 %	SK - 2 %	RU - 1 %
	5.	SK - 8 %	VN - 4 %	PL - 7 %	PL - 4 %	IN - 3 %	IN - 2 %	IN - 1 %
Saldo stěhování:	1.	SK - 33 %	UA - 41 %	UA - 59 %	UA - 57 %	UA - 92 %	UA - 79 %	UA - 46 %
	2.	UA - 14 %	SK - 10 %	SK - 11 %	RU - 5 %	SK - 2 %	SK - 6 %	SK - 13 %
	3.	RO - 8 %	RU - 6 %	RU - 8 %	SK - 4 %	RU - 1 %	PH - 2 %	PH - 8 %
	4.	BG - 6 %	RO - 5 %	RO - 5 %	RO - 2 %	IN - 0 %	VN - 1 %	VN - 4 %
	5.	DE - 5 %	BG - 4 %	HU - 4 %	VN - 2 %	VN - 0 %	IN - 1 %	MN - 3 %

¹⁾ použité zkratky: BG - Bulharsko, CZ - Česko, DE - Německo, GB - Velká Británie, HU - Maďarsko, IN - Indie, MN - Mongolsko, PH - Filipíny, PL - Polsko, RO - Rumunsko, RU - Rusko, SK - Slovensko, UA - Ukrajina, VN - Vietnam

Druhou nejpočetnější skupinu mezi přistěhovanými tvoří tradičně občané Slovenska (v letech 2015 a 2016 byli dokonce první). V posledním desetiletí jich každoročně do Česka přicházelo 5,8 tisíce (roku 2019) až 7,2 tisíce (roku 2020). Během roku 2024 se do Česka přistěhovalo bezmála 7,0 tisíce Slováků (tvořili 6 % proudu), z toho 3,8 tisíce mužů a 3,2 tisíce žen.

Třetí nejsilnější zastoupení měli v roce 2024 občané Filipín (3,3 tisíce), stejně jako v roce 2023 (tab. 6.6). Ještě v letech 2015–2021 se přitom nacházeli (s výjimkou roku 2020) až ve druhé či třetí desítkě. K výraznému růstu jejich počtu došlo poprvé v roce 2022 (na 2,5násobek předchozích let) a nemalé navýšení zaznamenali i v letech 2023 (o dvě třetiny) a 2024 (o dvě pětiny)⁵⁰. Na dalších místech se v roce 2024 do Česka ze zahraničí přistěhovali občané Vietnamu (2,0 tisíce; 4. místo) a občané Indie (1,8 tisíce; 5. místo, zatímco v předchozích dvou letech byli na čtvrtém). V úhrnu let 2015–2024 bylo přitom pořadí nejčtenější občanství přistěhovaných na 3. až 5. místě toto: Rusko⁵¹, Česko, Vietnam.

⁵⁰ Tento vývoj pravděpodobně odráží navyšování ročních kvót pro Filipíny v Programu kvalifikovaný zaměstnanec (který je realizován pro zrychlený a zjednodušený příjem pracovníků z vybraných zemí). S účinností od 1. 11. 2022 došlo k navýšení roční kvóty pro Filipíny o 300 míst na 2 300, v roce 2024 činila roční kvóta již 5 300 osob.

⁵¹ V reakci na vypuknutí války na Ukrajině došlo k omezení vízových služeb pro občany Ruska (a Běloruska). To se projevilo velkým úbytkem přistěhovaných občanů Ruska do Česka. V roce 2023 se jejich počet snížil o tři čtvrtiny (z 3,3 tisíce na 822) a v roce 2024 dále poklesl na 525. Bylo jich vůbec nejméně od roku 2001, kdy se začaly osoby s dlouhodobým pobytem zahrnovat do statistiky zahraničního stěhování.

Mezi vystěhovanými z Česka do zahraničí (resp. mezi osobami s ukončeným pobytem v Česku) tvořili v roce 2024 pět nejpočetnějších skupin občané Ukrajiny (67,0 tisíce), Česka (2,7 tisíce), Slovenska (2,3 tisíce), Ruska (1,1 tisíce) a Indie (0,8 tisíce). Stejně tomu tak bylo i v letech 2023 a 2022 pouze s tím rozdílem, že občané Ruska byli již na třetím místě a naopak občané Slovenska až na čtvrtém. Občané Indie byli na pátém místě mezi vystěhovanými třetím rokem v řadě. Zbýlá čtyři zmíněná občanství se střídala hned v první trojici ve všech předcházejících letech 2015–2021 (tab. 6.5).

Počet vystěhovaných občanů Ukrajiny se v roce 2024 druhým rokem v řadě výrazně zvýšil. Zatímco v roce 2022 jich bylo 6,0 tisíce, o rok později již 30,8 tisíce a v roce 2024 dokonce 67,0 tisíce, tj. meziročně více jak dvojnásobek. V pozadí stojí ukončování pobytu těm osobám s dočasnou ochranou, které si nepožádaly o její prodloužení, resp. se do stanoveného termínu nedostavily k vyznačení vízového štítku. Podle údajů CIS v roce 2024 až 94 % vystěhovaných Ukrajinců patřilo k osobám s ukončenou dočasnou ochranou.

Tab. 6.6 Zahraniční migrace podle státního občanství¹⁾ migrantů v letech 2015 a 2019–2024

Proud a státní občanství		2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Přistěhovalí	celkem	34 922	65 571	55 661	69 201	349 548	141 263	121 823
z toho:	Ukrajina	5 454	22 812	21 071	32 146	311 020	105 952	84 056
	Slovensko	6 682	5 795	7 222	7 001	6 407	6 512	6 960
	Česko	3 333	2 231	1 866	1 931	1 822	1 330	1 637
	Filipíny	105	844	545	546	1 399	2 335	3 314
	Indie	550	1 519	862	1 245	2 000	1 900	1 832
	Vietnam	1 305	1 904	1 375	1 601	1 883	1 869	1 954
	Mongolsko	558	1 332	724	731	1 141	1 142	1 740
	Rusko	2 852	4 265	3 439	3 731	3 274	822	525
Vystěhovalí	celkem	18 945	21 301	28 734	19 232	18 794	46 591	84 978
z toho:	Ukrajina	3 208	4 571	5 112	3 780	6 037	30 799	67 021
	Slovensko	1 480	1 193	4 213	5 092	845	928	2 308
	Česko	3 921	3 825	1 968	1 012	2 886	2 865	2 691
	Filipíny	47	110	133	130	173	277	344
	Indie	241	446	494	416	584	804	803
	Vietnam	1 534	881	618	358	499	492	584
	Mongolsko	135	427	468	269	426	605	636
	Rusko	2 061	1 538	1 268	1 010	1 384	1 324	1 103
Saldo stěhování	celkem	15 977	44 270	26 927	49 969	329 742	94 672	36 845
z toho:	Ukrajina	2 246	18 241	15 959	28 366	304 983	75 153	17 035
	Slovensko	5 202	4 602	3 009	1 909	5 562	5 584	4 652
	Česko	-588	-1 594	-102	919	-1 064	-1 535	-1 054
	Filipíny	58	734	412	416	1 226	2 058	2 970
	Indie	309	1 073	368	829	1 416	1 096	1 029
	Vietnam	-229	1 023	757	1 243	1 384	1 377	1 370
	Mongolsko	423	905	256	462	715	537	1 104
	Rusko	791	2 727	2 171	2 721	1 890	-502	-578

¹⁾ Vybraná občanství zahrnují pětici nejčetnějších skupin u přistěhovalých, vystěhovalých či v saldu migrace v roce 2024.

Seřazena jsou podle velikosti objemu zahraniční migrace v roce 2024.

Pozn.: Barvou a tučně jsou označeny nejvyšší počty v daném roce.

Od roku 2017 tvoří občané Ukrajiny nejpočetnější skupinu také v saldu zahraniční migrace, přitom výše jejich bilance postupně (s výjimkou roku 2020) narůstala. Zatímco v letech 2015–2016 končilo stěhování Ukrajinců ziskem 2,2 resp. 3,3 tisíce osob, mezi lety 2017 a 2021 jejich saldo stoupl ze 7,7 tisíce na 28,4 tisíce. Výrazně vyšší přírůstky z let 2022 (305,0 tisíce) a 2023 (75,2 tisíce) pak odrážely příchod uprchlíků po vypuknutí/během války na Ukrajině do Česka. V roce 2024 dosáhlo saldo zahraniční migrace občanů Ukrajiny 17,0 tisíce, když meziročně pokleslo o 58,1 tisíce (tj. o více než tři čtvrtiny) a bylo nižší i ve

srovnání s lety 2019 a 2021. V pozadí stojí zejména rekordní počet vystěhovalých. Dominance Ukrajinců v saldu zahraniční migrace nicméně porušena nebyla – představovali 46 % celkového přírůstku stěhováním, zatímco saldo občanů Slovenska na druhém místě 13 %.

Bilance zahraničního stěhování občanů Slovenska se téměř po celé poslední desetiletí pohybovala v rozmezí 4,4–5,6 tisíce osob, pouze v letech 2020 a 2021 byla nižší⁵² (3,0 resp. 1,9 tisíce). V roce 2024 počet přistěhovalých Slováků převyšoval počet vystěhovalých o 4,7 tisíce (meziročně o 0,9 tisíce méně). Druhé nejvyšší bylo saldo zahraničního stěhování Slováků také v letech 2017–2020 a 2022–2023, v roce 2021 bylo třetí a naopak v letech 2015–2016 hned první nejvyšší.

Třetí nejvyšší saldo zahraničního stěhování připadlo druhým rokem v řadě na občany Filipín. V roce 2024 dosahovalo bezmála 3,0 tisíce osob, když meziročně vzrostlo o 0,9 tisíce. Obdobný (resp. jen mírně menší 0,8tisícový) byl nárůst jejich salda stěhování i v předcházejících dvou letech. Oproti tomu, do roku 2021, se jejich saldo pohybovalo pouze v rozmezí jednoho až sedmi set osob. Na čtvrtém místě v žebříčku zemí podle salda migrace se v roce 2024 umístil Vietnam (1,4 tisíce), který byl s výjimkou roku 2015 v první desítky zemí s nejvyšším saldem každoročně. Páté místo tentokrát připadlo Mongolsku (1,1 tisíce), které obvykle bývá až na přelomu první a druhé desítky. Saldo zahraničního stěhování občanů Mongolska meziročně vzrostlo na dvojnásobek, v důsledku nárůstu počtu přistěhovalých.

Saldo zahraniční migrace občanů Ruska, které bylo v posledním desetiletí jednou druhé a třikrát třetí nejvyšší, nabývalo v posledních dvou letech záporné hodnoty. V roce 2024 počet vystěhovalých občanů Ruska převyšoval počet přistěhovalých o 0,6 tisíce (o rok dříve byla bilance –0,5 tisíce), a to v důsledku nízkého počtu přistěhovalých. V období let 2015–2022 přitom ročně přibývalo zahraničním stěhováním 0,8–2,7 tisíce občanů Ruska. Záporná byla v roce 2024 také bilance zahraničního stěhování občanů Česka (–1,1 tisíce), která však není neobvyklá – kladné hodnoty dosáhla během posledního desetiletí pouze v roce 2021.

Vnitřní (meziobecní) migrace

Statistika vnitřní migrace sleduje registrované změny obce bydliště v rámci České republiky. Celkový objem takto definovaného stěhování se v roce 2024 meziročně zvýšil o necelé dva tisíce na 290 601 osob. Bylo to nejvíce od vzniku samostatné České republiky, rok 2023 s 288,6 tisíci změnami obce bydliště zůstal na druhém místě. V předcházejících letech 2015–2022 byl objem vnitřní migrace výrazně nižší, pohybující se v rozmezí od 232,0 tisíce (rok 2020, kdy v části roku platila protiepidemická opatření omezující pohyb obyvatel) po 250,7 tisíce (rok 2016) ročně.

Ve vnitřním stěhování, na rozdíl od zahraničního, běžně mírně převažují ženy nad muži (tab. 6.7). Zastoupení žen na objemu vnitřního stěhování mělo mezi lety 2015 a 2022 klesající trend, když se snížilo z 53,8 % na 51,4 %. V letech 2023 a 2024 se drželo na úrovni 52 % s hodnotou 52,1 % v roce 2024. V absolutním vyjádření byla změna obce pobytu v rámci České republiky evidována u 151 419 žen a u 139 182 mužů. Zatímco u žen se objem vnitřního stěhování meziročně v podstatě nezměnil, u mužů se o 2,0 tisíce zvýšil.

Z hlediska věku je v posledních čtyřech letech, od roku 2021, v objemu vnitřní migrace každoročně nejpočetnější skupina osob ve věku 30–34 let, zatímco v předcházejících letech to byla věková skupina 25–29 let (tab. 6.7). V pozadí tohoto posunu stojí měnící se početnost daných věkových skupin, nikoli posun nejvyšší intenzity stěhování do vyššího věku (viz dále). V průběhu roku 2024 změnilo obec bydliště v rámci Česka 35,7 tisíce obyvatel ve věku 30–34 let a 31,1 tisíce ve věku 25–29 let. První trojici nejčetnějších skupin ve statistice vnitřní migrace doplňuje každoročně skupina dětí ve věku 0–4 roky; v roce 2024 zahrnovala 30,6 tisíce dětí měnících obec bydliště. Dohromady tyto tři věkové kategorie do roku 2022

⁵² Pravděpodobně v důsledku vyššího počtu evidovaných vystěhovalých jakožto následek implementace novely zákona o pobytu cizinců z roku 2019.

pravidelně zahrnovaly 38–40 %, tj. dvě pětiny stěhujících se mezi obcemi Česka, v posledních dvou letech to bylo mírně méně, kolem jedné třetiny událostí (33,5 % v roce 2024).

K meziročnímu zvýšení objemu vnitřní migrace v roce 2024 nedošlo ve všech pětiletých věkových skupinách. Hrubým mezníkem byl věk 35 let, když počet případů vnitřní migrace u mladších věkových skupin (s výjimkou skupiny 15–19 let) meziročně klesl, zatímco u starších věkových skupin (s výjimkou skupiny 40–44 let) se zvýšil. Nejvýrazněji se změnil objem vnitřního stěhování 15–19letých (+10 %)⁵³, 60–64letých (+9 %) a 50–54letých (+9 %).

Tab. 6.7 Vnitřní migrace podle pohlaví a věku v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	242 113	242 679	231 989	248 149	244 125	288 628	290 601
v tom: muži	111 930	114 264	111 158	119 946	118 765	137 201	139 182
ženy	130 183	128 415	120 831	128 203	125 360	151 427	151 419
v tom: 0–4 roky	30 140	31 670	29 725	31 696	32 055	31 921	30 587
5–9 let	17 183	17 249	16 073	16 299	16 373	19 550	19 067
10–14 let	11 090	11 735	11 278	11 442	11 060	14 217	13 483
15–19 let	10 805	9 782	9 217	9 252	9 172	15 702	17 260
20–24 let	20 229	17 380	15 814	16 227	15 785	21 716	21 570
25–29 let	31 638	33 065	31 200	31 997	30 656	32 549	31 145
30–34 let	29 165	31 094	30 745	33 074	32 359	35 842	35 682
35–39 let	23 878	22 443	21 768	23 505	23 583	28 479	29 021
40–44 let	17 069	18 719	18 040	18 998	18 025	22 776	22 732
45–49 let	11 698	13 062	13 409	15 179	15 180	19 660	20 520
50–54 let	9 354	9 367	9 093	10 202	10 297	14 060	15 276
55–59 let	7 268	6 880	6 852	7 776	7 653	9 258	9 867
60–64 let	6 924	5 914	5 447	6 131	6 037	6 949	7 606
65–69 let	5 235	4 521	4 326	5 109	4 972	5 084	5 343
70–79 let	5 456	5 537	5 443	6 569	6 551	6 494	6 758
80+ let	4 981	4 261	3 559	4 693	4 367	4 371	4 684
Podíl (%) věkové skupiny: 0–14	24,1	25,0	24,6	24,0	24,4	22,8	21,7
15–64	69,4	69,1	69,7	69,5	69,1	71,7	72,5
65+	6,5	5,9	5,7	6,6	6,5	5,5	5,8
Průměrný věk migrantů ¹⁾	31,0	30,6	30,7	31,5	31,4	31,5	32,1

¹⁾ výpočet z absolutních počtů podle jednotek věku

Pozn.: Barvou a tučně jsou označeny nejvyšší počty v daném roce.

Z pohledu základních věkových skupin (0–14, 15–64 a 65+) bylo složení vnitřní migrace v posledním desetiletí poměrně stabilní. Děti do 15 let věku se v letech 2015–2022 podílely na objemu z 24–25 %, v posledních dvou letech pak jejich váha mírně klesla na 22 % v roce 2024. Osoby produktivního věku tvořily dlouhodobě 69–70 % objemu vnitřní migrace, v letech 2023 a 2024 pak 72 %. Na seniory ve věku 65 a více let připadlo zbylých 6–7 %.

Věkový profil intenzity stěhování (která je založena na relativních číslech poměřujících počet stěhování k počtu obyvatel daného věku, a neodráží tak změny věkové struktury obyvatelstva) je poměrně stabilní (obr. 6.7). Nejvyšší bývá míra stěhování mezi obcemi Česka hned u nejmladších dětí ve věku 0–2 roky; průměrně se jich v roce 2024 v každém z těchto věků stěhovalo 68 z tisíce a podobně tomu tak bylo i v předchozích letech. Poté intenzita migrace klesá až do věku okolo 16–17 let (v roce 2024 měnili nejméně obec pobytu, 20 osob z 1 000, obyvatelé ve věku 16 let) a následně opět roste směrem k druhému vrcholu mezi 25. a 30. rokem věku. V roce 2024 byla nejvyšší míra meziobecního stěhování u obyvatel ve věku

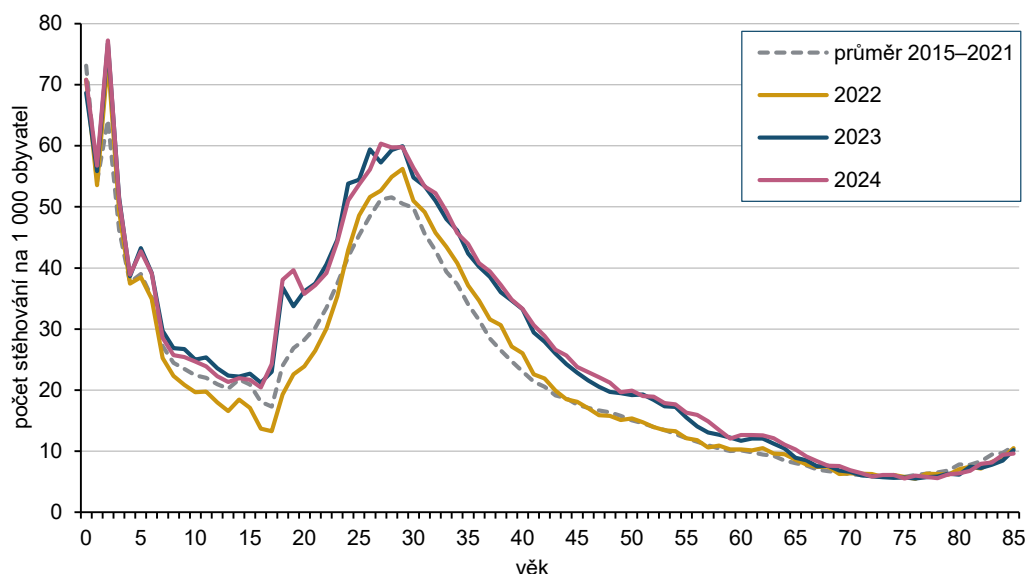
⁵³ O rok dříve, v roce 2023, přibýlo případů vnitřního stěhování 15–19letých osob meziročně dokonce o 71 % (při celkovém nárůstu objemu o 18 %). Za nárůstem stáli občané Ukrajiny.

27 let, kterých se přestěhovalo 60 z každého 1 000, a v podstatě shodnou míru měly i osoby 28 a 29leté. U třicátníků a starších má intenzita vnitřní migrace s věkem klesající trend, když nejnižší míru migračního pohybu vykazují osoby okolo věku 75 let (v roce 2024 pod 6 ‰ ve věcích 75–78 let). U starších seniorů naopak intenzita stěhování znovu mírně roste, což může souviset s přesunem do zařízení sociální péče, k rodině nebo do menšího obydlí.

Samotná hodnota měr vnitřní migrace se v roce 2024 meziročně většinou nijak zásadně nezměnila. V rámci pětiletých věkových skupin se nejvýrazněji (o 6–8 ‰) navýšila míra vnitřní migrace osob 55–59 až 65–69letých, z pohledu jednotek věku pak ve věku 19 let (o 18 ‰). Ve srovnání s rokem 2022 a předcházejícím obdobím však byly míry vnitřní migrace v letech 2023 a 2024 ve věkovém intervalu cca od 15 do 65 let znatelně vyšší. Navíc lze v datech pozorovat dvě lokální zvýšení míry vnitřního stěhování – nejprve mírnější ve věku 5 let a poté větší ve věku 18 let⁵⁴.

Obr. 6.7 Míra vnitřní migrace podle věku v letech 2015–2024

Vnitřní migrace podle státního občanství migrantů

V roce 2023 došlo k významné proměně skladby vnitřní migrace v rozdělení na migranty-občany ČR a migranty-cizince (tab. 6.8), když nezvykle vysoký meziroční nárůst objemu vnitřní migrace (o 44,5 tisíce) zajistili pouze cizinci, zatímco počet případů vnitřního stěhování občanů Česka se naopak téměř o desetinu snížil. Podíl cizinců na vnitřním stěhování tak mezi lety 2022 a 2023 prudce vzrostl z 12,1 % na 32,2 %. V roce 2024 zůstal podíl cizinců meziročně obdobný – 31,7%, a byl tak čtyřkrát vyšší než o deset let dříve. V letech 2015–2018 se pohyboval těsně pod hranicí 8 % a mezi lety 2018 a 2022 měl mírně rostoucí trend. Stejný vývoj měl i samotný objem vnitřního stěhování cizinců: v letech 2015–2018 kolísal kolem 19 tisíc, poté postupně rostl na 29,5 tisíce v roce 2022 a v roce 2023 se skokově zvýšil na 93,0 tisíce. V roce 2024 pak objem vnitřní migrace cizích státních občanů meziročně lehce poklesl o 0,8 tisíce na 92,1 tisíce a naopak objem vnitřní migrace občanů ČR se oproti předcházejícímu roku zvýšil o 2,8 tisíce na 198,5 tisíce. V rámci posledního desetiletí však šlo o druhou nejnižší hodnotu objemu vnitřní migrace českých občanů.

Hybnou silou rostoucího objemu vnitřního stěhování cizinců po roce 2018, včetně skokového navýšení v roce 2023, bylo stěhování občanů Ukrajiny. V roce 2024 měnilo obec pobytu 74,2 tisíce Ukrajinců, meziročně o 1,4 tisíce méně, ale téměř šestkrát více než v roce 2022 a patnáctkrát více než v roce 2015. Jejich podíl na objemu vnitřního stěhování cizích státních příslušníků se během let 2018–2022 zvýšil z 25 na 44 % a poté na 81 % v letech 2023 a 2024 – tj. čtyři z pěti cizinců, kteří měnili svou obec pobytu v Česku, byli občané Ukrajiny.

⁵⁴ Mezi lety 2022 a 2023 vzrostla míra vnitřního stěhování 18letých z 19 až na 37 ‰.

Tab. 6.8 Vnitřní migrace podle státního občanství¹⁾ migrantů v letech 2015 a 2019–2024

	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Celkem	242 113	242 679	231 989	248 149	244 125	288 628	290 601
ČR	222 860	220 981	208 600	220 632	214 643	195 669	198 466
Cizí	19 253	21 698	23 389	27 517	29 482	92 959	92 135
z toho: Ukrajina	4 930	6 316	8 127	10 242	13 072	75 589	74 213
Vietnam	4 557	4 120	3 124	3 240	3 544	3 682	3 399
Slovensko	3 247	3 174	2 966	3 477	2 983	3 027	3 156
Rusko	1 424	1 261	1 566	1 672	1 562	1 400	1 210
Mongolsko	574	871	828	968	1 039	1 174	1 159
Podíl cizinců (%)	8,0	8,9	10,1	11,1	12,1	32,2	31,7

¹⁾ výběr a řazení občanství podle četnosti v roce 2024

Další dvě silné skupiny cizinců ve vnitřní migraci vytváří občané Vietnamu a Slovenska, kteří jsou po Ukrajincích také celkově nejpočetnější mezi cizinci žijícími na území Česka. Druhé nejčastější (v rámci cizinců) bylo s výjimkou roku 2021 vždy vnitřní stěhování občanů Vietnamu a na třetím místě vnitřní stěhování občanů Slovenska (roku 2021 bylo pořadí obrácené). V roce 2024 bylo zaznamenáno 3,4 tisíce případů vnitřního stěhování Vietnamců a 3,2 tisíce u Slováků, pro srovnání v roce 2015 to bylo 4,6 tisíce u Vietnamců a 3,2 tisíce u Slováků. Čtvrtou nejsilnější skupinu migrujících cizinců v letech 2015–2024 každoročně představovali občané Ruska (1,2 tisíce v roce 2024) a pátou (s výjimkou roku 2015) občané Mongolska (1,2 tisíce v roce 2024).

Proudy vnitřní migrace

Při změně obce bydliště v rámci České republiky šlo v průběhu let 2015–2024 jednoznačně nejčastěji o přesídlení z Brna do Prahy (10,3 tisíce za deset let). Objem tohoto majoritního proudu byl více jak dvojnásobný oproti proudům na dalších místech (tab. 6.9). Druhý nejsilnější směřoval z Prahy do Kladna a třetí z Ostravy do Prahy (každý zahrnoval 4,8 tisíce stěhování za deset let). Na čtvrtém místě se jednalo o tok Plzeň–Praha (4,2 tisíce). Proudy na pátém až jedenáctém místě představovaly vždy tři až čtyři tisíce stěhujících se osob během let 2015–2024 a jednalo se o tyto směry: z Prahy do Brna, z Jirkova do Chomutova, z Kladna do Prahy, z Chomutova do Jirkova, z Liberce do Prahy, z Prahy do Jesenice a z Havířova do Ostravy. 12. až 15. nejsilnější (s úhrnem 2,9 až 2,6 tisíce stěhování) byl proud z Prahy do Říčan, z Prahy do Plzně, z Ostravy do Havířova a z Hradce Králové do Prahy. Z valné části tak šlo o proudy spojující dvě velká města zhruba od 45 tisíc obyvatel výše. Populačně menší byla pouze Jesenice, aktuálně 10tisícová, dále 17tisícové Říčany a 19tisícový Jirkov.

Většina těchto proudů patřila mezi top15 i v roce 2024 (tab. 6.9), i když pořadí se mírně lišilo hned v první pěti. Po prvním nejsilnějším proudu Brno–Praha (1 336 osob) byl druhý nejčastější směr Plzeň–Praha (719 osob) a třetí Praha–Kladno (707), dále pak Ostrava–Praha (611) a Praha–Brno (554). Na rozdíl od souhrnné statistiky za desetileté období v samotném roce 2024 z top15 vypadly čtyři proudy (vzájemné stěhování mezi Jirkovem a Chomutovem, proud Praha–Jesenice a Ostrava–Havířov, které se přesunuly do druhé až třetí desítky) a místo nic se v top15 umístilo na 9. místě stěhování Pardubice–Praha, na 10. místě Praha–Brandýs nad Labem-Stará Boleslav, na 12. místě Přerov–Olomouc a na 14. místě České Budějovice–Praha.

Časová řada ročních úhrnů dokládá, že statistika migrace umí meziročně i silně kolísat, a zároveň je nutné mít na paměti, že její vývoj může odrážet změnu vnějších faktorů podmiňujících migraci (zvláště ve vazbě na obvykle nadprůměrné zastoupení osob s cizím státním občanstvím v nejsilnějších proudech), případně může být vychýlena administrativní úkony při správě informačního systému evidence osob (viz poznámka pod tab. 6.9).

Tab. 6.9 Nejsilnější proudy vnitřního stěhování mezi obcemi v letech 2015–2024

Pořadí 2015–2024	Z obce – do obce	Úhrn 2015–2024	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024	Pořadí 2024
1.	Brno – Praha	10 250	874	976	915	1 072	978	1 343	1 336	1.
2.	Praha – Kladno	4 838	435	454	413	438	394	531	707	3.
3.	Ostrava – Praha	4 804	470	466	443	464	400	508	611	4.
4.	Plzeň – Praha	4 246	337	357	379	390	386	647	719	2.
5.	Praha – Brno	3 572	245	260	297	408	343	637	554	5.
6.	Jirkov – Chomutov	3 470	483	326	285	305	222	231	282	(17.)
7.	Kladno – Praha	3 460	319	295	312	405	311	354	439	6.
8.	Chomutov – Jirkov	3 353	444	394	313	310	291	295	267	(26.)
9.	Liberec – Praha	3 204	297	282	304	321	271	428	366	8.
10.	Praha – Jesenice	3 042	354	263	364	312	262	314	276	(20.)
11.	Havířov – Ostrava	3 012	333	312	243	286	255	352	318	11.
12.	Praha – Říčany	2 899	269	279	269	305	297	351	285	15.
13.	Praha – Plzeň	2 813	246	258	260	266	248	459	416	7.
14.	Ostrava – Havířov	2 714	238	282	303	292	311	287	259	(29.)
15.	Hradec Králové – Praha	2 633	241	220	281	294	228	343	301	13.
(17.)	Praha – Brandýs n.L.- Stará Boleslav	2 467	233	185	215	241	213	314	325	10.
(18.)	České Budějovice – Praha	2 406	210	258	243	253	229	317	289	15.
(19.)	Pardubice – Praha	2 388	186	187	247	247	249	339	334	9.
(150.)	Přerov – Olomouc	845	49	80	49	59	53	68	¹⁾ 309	12.

¹⁾ nárůst odrazem změny adresy pracoviště Ministerstva vnitra, resp. administrativní změny obce pobytu osob na úřední adrese

Měřeno saldem vnitřního stěhování na úrovni jednotlivých obcí (tab. 6.10) vykazala v součtu let 2015–2024 nejvyšší přírůstek obyvatel z jiných částí republiky Chýně (1,8 tisíce) v okrese Praha-západ a Králův Dvůr (1,7 tisíce) v okrese Beroun. Na dalších místech byly s odstupem (každá se saldem 1,2 tisíce) Horoměřice v okrese Praha-západ, Říčany v okrese Praha-východ, Milovice v okrese Nymburk a Jesenice v okrese Praha-západ. Zbylá místa v první desítce obcí s nejvyšším saldem vnitřního stěhování (1,1 tisíce až 0,9 tisíce) obsadily Brandýs nad Labem-Stará Boleslav (okres Praha-východ), Vysoký Újezd (okres Beroun), Nehvizdy (okres Praha-východ) a okresní město Beroun. Ve všech případech šlo o obce geograficky blízké Praze. Vyjádříme-li přírůstek obyvatel meziobecním stěhováním v přepočtu na tisíc obyvatel dané obce, z uvedených deseti obcí bylo saldo vnitřního stěhování nejvyšší ve Vysokém Újezdu (91 ‰) a v Chýni (49 ‰)⁵⁵.

V průběhu samotného roku 2024 byly nejvyšší absolutní přírůstky obyvatel vnitřním stěhováním (tab. 6.10) zaznamenány ve větších sídlech, konkrétně v krajských městech Zlín (365 osob) a Olomouc (346 osob), dále v okresním městě Kladno, v krajském městě Plzeň a v okresním městě Mladá Boleslav. V kontextu posledního desetiletí byly však takové přírůstky v těchto městech výjimečné (ve většině předešlých let nabývalo jejich saldo vnitřního stěhování záporné hodnoty) a v relaci k celkovému počtu obyvatel nebyly nikterak vysoké (do 5 ‰).

Zhruba třetina obcí během posledního desetiletí 2015–2024 obyvatele vnitřním stěhováním v úhrnu ztratila. Největší absolutní úbytek vnitřním stěhováním (tab. 6.11) zaznamenala (nej)větší města, konkrétně Brno (–15,6 tisíce), Ostrava (–13,4 tisíce) a Praha (–10,2 tisíce). S odstupem pak čtvrtý nejhlubší byl úbytek obyvatel vnitřním stěhováním v Havířově (–4,9 tisíce) a pátý v Karviné (–4,1 tisíce). Další pětice obcí s absolutně největším úbytkem (se saldem –3,9 až –2,9 tisíce v každé) pak zahrnovala města Ústí nad Labem, Frýdek-Místek, Pardubice, Liberec a Mladá Boleslav. V rámci uvedené desítky byl úbytek obyvatel

⁵⁵ V rámci všech obcí byla hrubá míra salda vnitřního stěhování za období let 2015–2024 nejvyšší pro Radkovu Lhotu (128 ‰) v okrese Přerov (sídlo domova pro seniory) a obec Polerady (105 ‰) v okrese Praha-východ (zázemí Brandýsa nad Labem-Staré Boleslavi). V absolutním počtu šlo o salda čítající 264 resp. 439 osob za daných deset let.

vnitřní migrací v přepočtu na tisíc obyvatel největší v Karviné (−8 ‰ za desetileté období)⁵⁶, dále v Havířově a v Mladé Boleslavi (−7 ‰) a ve Frýdku-Místku (−6 ‰), naopak nejméně výrazný v Praze (−1 ‰).

Tab. 6.10 Obce s nejvyšším saldem vnitřního stěhování v letech 2015–2024

Pořadí a obec (okres)	Úhrn 2015–2024	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podle úhrnu z let 2015–2024								
1. Chýně (okr. Praha-západ)	1 798	67	256	293	194	165	64	72
2. Králův Dvůr (okr. Beroun)	1 707	260	172	161	156	124	88	-47
3. Horoměřice (okr. Praha-západ)	1 232	85	117	148	80	338	189	55
4. Říčany (okr. Praha-východ)	1 230	193	167	153	116	113	68	88
5. Milovice (okr. Nymburk)	1 204	34	60	37	222	168	83	147
6. Jesenice (okr. Praha-západ)	1 191	322	136	216	58	-12	182	-69
7. Brandýs nad Labem- Stará Boleslav (okr. Praha-východ)	1 086	135	-16	99	44	126	136	149
8. Vysoký Újezd (okr. Beroun)	1 069	19	115	184	231	138	85	185
9. Nehvizdy (okr. Praha-východ)	1 026	152	108	49	42	109	-34	-14
10. Beroun	909	-21	60	222	174	49	316	124
Podle salda z roku 2024								
1. Zlín	-1 068	-4	-107	-192	-431	-186	-110	365
2. Olomouc	-1 079	5	-191	-206	-444	-127	38	346
3. Kladno	-986	-144	-185	-444	-499	-198	316	292
4. Plzeň	-2 057	221	-79	-454	-755	-645	189	227
5. Mladá Boleslav	-2 916	-394	-526	-554	-347	-296	288	226

V posledním sledovaném roce 2024 byl úbytek obyvatel vnitřní migrací jednoznačně největší v Brně (−1 340) a v Ostravě (−1 230) a pak v Praze (−949), první trojice tak byla ve shodě s úhrnem celého desetiletí. Čtvrtý nejhlubší byl v roce 2024 úbytek obyvatel vnitřním stěhováním v České Lípě (−567) a pátý v Přerově (−481; viz poznámka pod tab. 6.9).

Tab. 6.11 Obce s nejnižším saldem vnitřního stěhování v letech 2015–2024

Pořadí a obec	Úhrn 2015–2024	2015	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Podle úhrnu z let 2015–2024								
1. Brno	-15 644	-1 748	-1 878	-1 679	-2 301	-1 568	-1 336	-1 340
2. Ostrava	-13 377	-1 313	-1 202	-1 842	-2 019	-1 516	-453	-1 230
3. Praha	-10 217	-73	-1 937	-1 757	-2 642	-4 139	247	-949
4. Havířov	-4 928	-781	-450	-425	-564	-367	-288	-452
5. Karviná	-4 143	-580	-515	-291	-383	-153	-232	-347
6. Ústí nad Labem	-3 971	-307	-328	-400	-558	-499	-682	-308
7. Frýdek-Místek	-3 142	-115	-411	-240	-453	-448	-271	-102
8. Pardubice	-3 077	-302	-8	-440	-530	-516	-395	35
9. Liberec	-2 930	222	-359	-500	-505	-458	-496	-66
10. Mladá Boleslav	-2 916	-394	-526	-554	-347	-296	288	226
Podle salda z roku 2024								
1. Brno	-15 644	-1 748	-1 878	-1 679	-2 301	-1 568	-1 336	-1 340
2. Ostrava	-13 377	-1 313	-1 202	-1 842	-2 019	-1 516	-453	-1 230
3. Praha	-10 217	-73	-1 937	-1 757	-2 642	-4 139	247	-949
4. Česká Lípa	-2 811	-90	-292	-281	-408	-312	-110	-567
5. Přerov	-2 531	-202	-208	-251	-233	-279	-102	-481

⁵⁶ Podobný nebo ještě hlubší relativní úbytek obyvatel (hrubá míra vnitřního stěhování ≤ -8 ‰) zaznamenaly z měst nad 10 tisíc obyvatel také Mariánské Lázně (−9,3 ‰ za období 2015–2024), Bruntál (−9,0 ‰) a Třebíč (−8,0 ‰).

